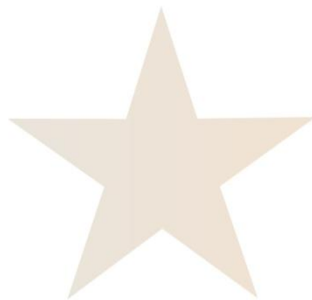

EBI rekomendacijos

dėl veiklos, susijusios su bankų dalyvavimu EURIBOR kolegijoje, priežiūros

Rekomendacijos dėl veiklos, susijusios su bankų dalyvavimu EURIBOR kolegijoje, priežiūros

Turinys

1.	Santrauka	3
2.	Rekomendacijų aplinkybės ir loginis pagrindas	4
3.	EBI rekomendacijos dėl veiklos, susijusios su bankų dalyvavimu EURIBOR kolegijoje, priežiūros	6
4.	Konsultacijos ir poveikio vertinimas	11
5.	Patvirtinimas, kad bus laikomasi šių rekomendacijų	12

1. Santrauka

Atsižvelgdamos į tai, kad neseniai finansų rinkos orientacinės normos, jų apskaičiavimo procedūros ir valdymo priemonės sulaukė visuomenės susidomėjimo, Europos bankininkystės institucijos (EBI) Priežiūros taryba ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) Priežiūros taryba 2012 m. rugsėjo mėn. susitarė stiprinti kompetentingų institucijų bendradarbiavimą vykdant tyrimo ir įgyvendinimo užtikrinimo veiklą, susijusią su EURIBOR kolegijos bankais. Abiejų institucijų Priežiūros tarybos, siekdamos suprasti visus EURIBOR normų nustatymo proceso aspektus ir įvertinti manipuliavimo šiomis normomis rizikos tikimybę, taip pat susitarė dėl bendros EURIBOR-EBF proceso peržiūros.

Dabartinėje institucinėje struktūroje lyginamojo indekso nustatymo tvarka nėra reguliuojama ES ir EURIBOR-EBF, kaip EURIBOR lyginamojo indekso administratoriui, nėra taikomi jokie specialūs su finansų sektoriumi susiję teisės aktai. Atsižvelgiant į sisteminę EURIBOR svarbą ir peržiūros metu nustatytus trūkumus (Ataskaita apie EURIBOR administravimą ir valdymą), nuspręsta, kad būtina pateikti rekomendacijas dėl skubių priemonių, padėsiančių didinti EURIBOR patikimumą ir pasitikėjimą juo.

Rekomendacijose nustatyta suderinta priežiūros praktika, susijusi su EURIBOR duomenų pateikimo proceso priežiūra. Nustačius duomenų pateikimo procesų priežiūros standartus ir taip suderinus visų kolegijos bankų priežiūrą, padidės EURIBOR patikimumas. Rekomendacijos papildo 2011 m. rugsėjo 27 d. paskelbtas EBI vidaus valdymo gaires, kuriose jau pakankamai išsamiai išdėstyti įstaigų vidaus organizacijai, valdymo organui, rizikos valdymui ir kontrolės procedūroms, įskaitant naujų produktų patvirtinimo procesą, IT sistemoms, veiklos tęstinumo valdymui ir skaidrumui taikomi reikalavimai. EBI ir ESMA be šių rekomendacijų taip pat EURIBOR-EBF teikia savo atsiliepimus, atsižvelgdamos į peržiūros išvadas.

Rekomendacijose daug dėmesio skiriama prašymams stiprinti EURIBOR kolegijos bankų vidaus valdymo priemones, įskaitant elgesio kodeksą, be to, ypatingas dėmesys skiriamas vidaus konfliktų nustatymui ir valdymui, vidaus kontrolės priemonėms (įskaitant auditą), įrašų saugojimui ir jų palyginimui su faktiniais sandoriais. Siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą kolegijoje, kompetentingoms institucijoms rekomenduojama skatinti, kad visi aktyviai veikla euro zonos rinkose užsiimantys bankai dalyvautų EURIBOR kolegijoje.

2. Rekomendacijų aplinkybės ir loginis pagrindas

Pastaruoju metu visuomenė ypač atidžiai stebi finansų rinkos orientacines normas, jų apskaičiavimo procedūras ir valdymo priemones. Visos reguliavimo ir priežiūros institucijos, taip pat finansų rinkų dalyviai sutarė, kad būtina reformuoti orientacinės normos nustatymo mechanizmus.

Europos bankininkystės institucija (EBI) ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) ėmėsi įgyvendinti bendrą iniciatyvą, kurioje nagrinėjami tokie klausimai: i) galimi dideli tarpbankinių ir susijusių lyginamųjų indeksų palūkanų normų nustatymo tvarkos ES trūkumai, ii) visuotinai paplitęs tarpbankinių lyginamųjų indeksų naudojimas ir padariniai, kuriuos finansų rinkose gali sukelti pasitikėjimo šiais indeksais praradimas, iii) įtarimas, kad galimas manipuliavimas arba netinkamas tarpbankinių orientacinių normų nustatymas taip pat gali sukelti nepasitikėjimą kitais finansų rinkų lyginamaisiais indeksais ar indeksais.

EBI ir ESMA Priežiūros tarybos 2012 m. rugsėjo mėn. susitarė bendradarbiauti sprendžiant su lyginamuoju indeksu susijusius klausimus, būtent:

- stiprinti kompetentingų institucijų bendradarbiavimą vykdant tyrimo ir įgyvendinimo užtikrinimo veiklą. Šiuo tikslu 2012 m. spalio mėn. sukurtas ekspertų tinklas, kuriame kompetentingos institucijos keičiasi informacija apie atliekamus tyrimus ir bendradarbiauja sprendžiant konkrečius klausimus, visų pirma susijusius su EURIBOR veikla;
- siekiant suprasti visus EURIBOR normų nustatymo proceso aspektus ir manipuliavimo šiomis normomis rizikos tikimybę, peržiūrėti EURIBOR-EBF procedūras, ir
- siekiant kuo greičiau sukurti patikimą sistemą, parengti lyginamojo indekso nustatymo Europoje procesų principus (įskaitant, bet neapsiribojant EURIBOR ir kitus panašius palūkanų normų procesus).

Dabartinėje institucinėje struktūroje lyginamojo indekso nustatymo tvarka nėra reguliuojama ES ir EURIBOR-EBF, kaip EURIBOR lyginamojo indekso administratoriui, nėra taikomi jokie specialūs su finansų sektoriumi susiję teisės aktai. Atsižvelgiant į sisteminę EURIBOR svarbą ir peržiūros metu nustatytus trūkumus, nuspręsta, kad būtina pateikti rekomendacijas dėl skubių priemonių, padėsiančių padidinti EURIBOR patikimumą ir pasitikėjimą juo.

Reguliavimo sistemoje jau nustatyti įstaigoms taikomi su jų vidaus valdymu susiję reikalavimai. Šie reikalavimai taip pat svarbūs normų nustatymo proceso ir lyginamųjų indeksų naudojimo požiūriu. Direktyvos 2006/48/EB 22 straipsnyje nustatyta, kad kompetentingos institucijos reikalauja, jog kiekvienoje kredito įstaigoje būtų tvirtos valdymo priemonės. Pagal reglamento, kuriuo įsteigiama EBI, 16 straipsnį EBI skelbia kompetentingoms institucijoms ir finansų įstaigoms skirtas gaires, kad nustatytų nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią priežiūros praktiką ir užtikrintų bendrą, vienodą ir nuoseklų Sąjungos teisės, įskaitant Direktyvą 2006/48/EB, taikymą. Šiomis rekomendacijomis siekiama nustatyti suderintus EURIBOR normų nustatymo procese dalyvaujančių bankų vidaus valdymo priemonių reikalavimus, kurie papildo 2011 m. rugsėjo 27 d. paskelbtas EBI vidaus valdymo gaires, kuriose jau pakankamai išsamiai išdėstyti įstaigų vidaus organizacijai, valdymo

organui, rizikos valdymui ir kontrolės procedūroms, įskaitant naujų produktų patvirtinimo procesą, IT sistemoms, veiklos tęstinumo valdymui ir skaidrumui taikomi reikalavimai.

EBA ir ESMA taip pat bendradarbiavo rengdamos lyginamojo indekso nustatymo procesą Europoje principus, kurie taikomi visų rūšių lyginamiesiems indeksams ir lyginamųjų indeksų administratoriams.

3. EBI rekomendacijos dėl veiklos, susijusios su bankų dalyvavimu EURIBOR kolegijoje, priežiūros

Šių rekomendacijų statusas

1. Šiame dokumente pateikiamos rekomendacijos, priimtose pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas Nr. 2009/78/EB (toliau – EBI reglamentas), 16 straipsnį. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos privalo dėti visas pastangas, siekdamas laikytis rekomendacijų.
2. Rekomendacijose pateikiamas EBI požiūris dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl Sąjungos teisės taikymo konkrečioje srityje. Todėl EBI tikisi, kad visos kompetentingos institucijos laikysis šių joms skirtų rekomendacijų. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos rekomendacijos, turėtų atitinkamai įtraukti jas į savo priežiūros praktiką (pvz., pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai rekomendacijos visų pirma skirtos įstaigoms, ir taip užtikrinti jų laikymąsi.

Pranešimų teikimo reikalavimai

3. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki 2013 m. kovo 11 d. privalo EBI pranešti, ar jos laikosi arba ar ketina laikytis šių rekomendacijų, arba, priešingu atveju, nurodyti nesilaikymo priežastis. EBI, iki šio termino iš kompetentingų institucijų negavusi jokio pranešimo, manys, kad jos rekomendacijų nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti e. paštu compliance@eba.europa.eu užpildžius 5 skirsnyje pateiktą formą nurodžius „EBA/REC/2013/02“. Pranešimus turėtų pateikti tinkamai kompetentingų institucijų įgalioti asmenys, turintys teisę pranešti apie tai, kad rekomendacijų bus laikomasi.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

Turinys

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritis ir terminų apibrėžtys	8
II antraštinė dalis. Veiklos, susijusios su bankų dalyvavimu EURIBOR kolegijoje, priežiūros reikalavimai	8
III antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas	10

EBI rekomendacijos dėl veiklos, susijusios su bankų dalyvavimu EURIBOR kolegijoje, priežiūros

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

Dalykas

1. Šiomis rekomendacijomis, kuriomis nustatomi kredito įstaigų vidaus valdymo priemonių priežiūros lūkesčiai, susiję su jų dalyvavimu EURIBOR normas nustatančioje kolegijoje, papildomos EBI vidaus valdymo gairės (2011 m. rugsėjo 27 d. EBI vidaus valdymo gairės (GL 44)).

Terminų apibrėžtys

2. Šiose rekomendacijose vartojamos terminų apibrėžtys:
 - (a) EURIBOR – visų nustatytų trukmių EURIBOR normos, kaip apibrėžė EURIBOR-EBF;
 - (b) EURIBOR kolegijos bankas – Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta kredito įstaiga, EURIBOR-EBF nustatyta tvarka dalyvaujanti EURIBOR normas nustatančioje kolegijoje;
 - (c) duomenų teikėjas – EURIBOR kolegijos banke, dalyvaujančiame EURIBOR normų nustatymo procese, dirbantis asmuo;
 - (d) elgesio kodeksas – vidaus dokumentai, kuriuose aprašomas normoms nustatyti reikalingų duomenų pateikimo procesas ir įvairių šiame procese dalyvaujančių asmenų pareigos ir atsakomybė;
 - (e) valdymo organas – įstaigos valdymo organas (arba organai), atliekantis (-ys) priežiūros ir valdymo funkciją, turintis (-ys) įgaliojimus priimti galutinius sprendimus ir nustatyti kredito įstaigos strategiją, tikslus bei visą veiklos valdymą.

Taikymo sritis ir lygis

3. Šios rekomendacijos taikomos visoms kompetentingoms institucijoms, atliekančioms EURIBOR kolegijos bankų priežiūrą.

II antraštinė dalis. Veiklos, susijusios su bankų dalyvavimu EURIBOR kolegijoje, priežiūros reikalavimai

4. Kompetentingoms institucijoms rekomenduojama atlikti kredito įstaigų procesų, kuriuose teikiami EURBOR nustatymui reikalingi duomenys, priežiūrą.

-
5. Kompetentingoms institucijoms rekomenduojama užtikrinti, kad teikiant su normų nustatymu susijusius duomenis būtų laikomasi kolegijos bankuose galiojančios rizikos valdymo ir kontrolės politikos. Tiksliau tariant, kolegijos bankai EURIBOR nustatymui pateiktiems duomenims visada turėtų taikyti dvigubo patikrinimo principą. Kolegijos bankuose turėtų būti rengiami EURIBOR normos duomenų teikėjų ir naudotojų mokymo kursai.
 6. Kompetentingoms institucijoms rekomenduojama reikalauti, kad EURIBOR kolegijos bankai parengtų EURIBOR duomenų pateikimui taikomą vidaus elgesio kodeksą, jeigu jo nėra, arba peržiūrėtų galiojantį elgesio kodeksą. Kiekviename EURIBOR kolegijos banke atitinkami duomenų teikėjai ir jų tiesioginiai vadovai turėtų raštu patvirtinti, kad jie susipažino su elgesio kodeksu ir įsipareigoja jo laikytis.
 7. Elgesio kodekse turėtų būti nustatyta interesų konfliktų politika, susijusi su:
 - (a) veiksmingomis procedūromis, padedančiomis užkirsti kelią arba kontroliuoti keitimąsi informacija tarp darbuotojų, dėl kurių vykdomos veiklos pobūdžio kyla didesnė interesų konflikto atsiradimo rizika, kai keitimasis tokia informacija gali turėti neigiamos įtakos su lyginamuoju indeksu susijusiems pateiktiems duomenims;
 - (b) taisyklėmis, padedančiomis išvengti duomenis teikiančių įmonių bei šių įmonių ir lyginamųjų indeksų administratorių neteisėtų susitarimų;
 - (c) priemonėmis, padedančiomis bet kokiam asmeniui užkirsti kelią arba riboti jo galimybes daryti neteisėtą įtaką darbuotojų, dalyvaujančių teikiant lyginamojo indekso duomenis, veikimo būdui;
 - (d) bet kokių tiesioginių ryšių tarp darbuotojų, dalyvaujančių teikiant lyginamojo indekso duomenis, darbo užmokesčio ir kitų darbuotojų, užsiimančių iš esmės kita veikla, darbo užmokesčio arba gaunamų pajamų, kai dėl tokios veiklos gali kilti intereso konfliktas, pašalinimu.
 8. Kompetentingoms institucijoms rekomenduojama reikalauti, kad kolegijos bankai nustatytų, įgyvendintų ir palaikytų tinkamus vidaus kontrolės mechanizmus, skirtus elgesio kodekso nuostatų laikymuisi užtikrinti. Atliekant pateiktų duomenų kontrolę, juos reikėtų palyginti su faktiniais, sandoriais pagrįstais, patikrinamais duomenimis. Kontrolės priemonėmis taip pat turėtų būti siekiama nustatyti bet kokį grįžtamąjį po duomenų pateikimo sudarytą sandorį. Atitikties užtikrinimo padalinys turėtų nustatyti faktus, įskaitant grįžtamuosius sandorius, reguliariai pranešti vyresniajai vadovybei. Turėtų būti atliekama reguliari nepriklausoma pateiktų duomenų ir procedūrų vidaus ir išorės peržiūra.
 9. Kompetentingoms institucijoms rekomenduojama reikalauti, kad kolegijos bankai saugotų atitinkamus įrašus, susijusius su visais svarbiais duomenų pateikimo aspektais, įskaitant vieną kartą duomenis teikiančius darbuotojus. Įrašai turėtų būti laikomi tokiu būdu, kad su saugoma informacija būtų galima susipažinti įrodomųjų dokumentų gavimo ir dokumentuojamos audito sekos užtikrinimo tikslais.

10. Kompetentingoms institucijoms rekomenduojama skatinti bankus dalyvauti EURIBOR kolegijoje, nes ši orientacinė norma yra svarbi rinkoms, kuriose veikia šie bankai.

III antraštinė dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas

11. Kompetentingos institucijos turėtų šias rekomendacijas atitinkamai įtraukti į savo priežiūros praktiką iki 2013 m. kovo 11 d.

4. Konsultacijos ir poveikio vertinimas

Atsižvelgiant į sisteminę EURIBOR svarbą ir trūkumus, kurie buvo nustatyti atlikus peržiūrą, nuspręsta, kad būtina pateikti rekomendacijas dėl skubių priemonių, būtinų siekiant padidinti EURIBOR patikimumą ir pasitikėjimą juo. EBI neinicijuoja viešų konsultacijų dėl to, kad klausimą būtina spręsti skubiai ir dėl šių priežiūros priemonių, kuriose nustatytos specifinės galiojančių EBI valdymo gairių taikymo taisyklės, pobūdžio. EBI nusprendė dėl šių rekomendacijų konsultuotis per savo bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupę.

Atsižvelgdama į tai, kad klausimą būtina skubiai spręsti, EBI atliko tik aukšto lygio poveikio vertinimą. Siekdamas užtikrinti šių rekomendacijų laikymąsi kredito įstaigos, kurios bus įtrauktos į EURIBOR kolegiją, ir jas prižiūrinčios nacionalinės priežiūros institucijos patirs labai mažai papildomų išlaidų, nes šiomis rekomendacijomis patikslinamos EBI vidaus valdymo gairės.

EBI mano, kad ši našta nėra didelė, palyginti su nauda, kurią dėl patikimo EURIBOR lyginamojo indekso nustatymo gaus kredito įstaigos, vartotojai, investuotojai ir finansų rinkos. ESMA, kuri kartu su EBI atliko pagrindinį darbą rengiant šias rekomendacijas, taip pat laikėsi tos pačios nuomonės.

5. Patvirtinimas, kad bus laikomasi šių rekomendacijų

Data:

Valstybė narė/EEE valstybė:

Kompetentinga institucija:

Rekomendacijos: Dėl EURIBOR kolegijos bankų priežiūros

Vardas, pavardė:

Pareigos:

Telefono numeris:

E. pašto adresas:

Esu įgaliotas kompetentingos institucijos vardu patvirtinti, kad rekomendacijų laikomasi: **Taip**

Kompetentinga institucija laikosi arba ketina laikytis rekomendacijų:

Taip **Ne** **Iš dalies**

Mano atstovaujama kompetentinga institucija nesilaiko ir neketina laikytis rekomendacijų dėl šių **priežasčių**¹:

Informacija apie sprendimą laikytis rekomendacijų iš dalies ir priežastys:

Šį pranešimą prašome siųsti e. paštu compliance@eba.europa.eu².

-
- 1 Jei ketinate laikytis rekomendacijų iš dalies, nurodykite, koku mastu rekomendacijų bus laikomasi ir nesilaikoma, ir nurodykite priežastis, dėl kurių nesilaikoma atitinkamos srities rekomendacijų.
 - 2 Atkreipkite dėmesį į tai, kad kiti šio pranešimo apie rekomendacijų laikymąsi būdai, pvz., siunčiant pranešimą kitu, nei nurodytas, e. pašto adresu arba siunčiant e. laišką, kuriame nėra reikalaujamos formos, nebus laikomi galiojančiais.